

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترا حرفه‌ای دندانپزشکی

عنوان:

بررسی رادیوگرافیکی رشد و کلسیفیکاسیون مولر سوم در ارتباط با سن
تقویمی نوجوانان و جوانان شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱

استاد راهنما:

دکتر عمران حاج محمدی

اساتید مشاور:

دکتر مهدی رهبر

دکتر پریسا نگهدار

نگارش:

هادی تیموری جلودار

بهمن ۱۴۰۲

شماره پایان نامه: ۵/پ/۱۴۲

سپاسگزاری

از استاد ارجمند جناب آقای دکتر عمران حاج محمدی
که در تمام مراحل راهنمایی و همراه انجام این پایان نامه بوده اند.

از اساتید مشاور جناب آقای دکتر مهدی رهبر
و سرکار خانم دکتر پریسا نگهدار
به دلیل راهنمایی ها و مشاوره های مهم و بدون نقص ایشان

از اساتید محترم دانشکده دندانپزشکی
از کلیه همکاران و دست اندر کاران تحقیق

بررسی رادیوگرافیکی رشد و کلسیفیکاسیون مولر سوم در ارتباط با سن تقویمی نوجوانان و جوانان شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱

چکیده

مقدمه:

تخمین سن تقویمی یک فرد در انسان‌شناسی زیستی، پزشکی قانونی، باستان‌شناسی و زیست‌شناسی اهمیت بسیاری داشته و توجه محققان حوزه‌ی مختلف را به خود معطوف نموده است. همچنین برآورده سن تقویمی، احتمال رسیدن فرد به سنی را تعیین می‌کند که به‌موجب آن باید به سیستم حقوقی پاسخ دهد که این امر برای سیستم قضایی از مهم‌ترین چالش‌ها است. روش‌های مختلفی برای محاسبه‌ی سن تقویمی وجود دارد از این رو پژوهش حاضر باهدف ارزیابی رادیوگرافی از رشد مولر سوم در ارتباط با سن تقویمی در کودکان و جوانان ایرانی در شهر اردبیل در سال ۱۴۰۰ انجام گرفت.

مواد و روش‌ها:

در این مطالعه مقطعی تعداد ۲۰۲ نفر از بیماران مراجعه‌کننده به کلینیک‌های دندان‌پزشکی اردبیل که شرایط ورود به مطالعه را داشتند انتخاب شدند. افراد به شش گروه ۱۰-۱۲ سال، ۱۳-۱۵ سال، ۱۶-۱۸ سال، ۱۹-۲۱ سال، ۲۲-۲۴ سال و ۲۵ سال تقسیم شدند. سن تقویمی از طریق شناسنامه یا مدرک معتبر ارائه شده توسط افراد، مشخص گردید. مرحله تکاملی دندان‌های مولر سوم (در هردو فک و در هردو سمت) در هر کلیشه رادیوگرافی، توسط یک جراح فک و صورت و یک متخصص رادیولوژی دهان و فک و صورت (باهم و به‌طور همزمان) طبق روش Demirjian تعیین گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS24 و تعیین فراوانی و درصد فراوانی و همچنین آزمونهای تی تست و همبستگی پیرسون تحلیل گردید.

یافته‌ها:

رابطه معنی‌داری بین سن تقویمی با مراحل رشد و مراحل کلسیفیکاسیون وجود داشت ($P < 0.05$). در هر دو جنس دختر و پسر رابطه معنی‌داری بین سن تقویمی با مراحل رشد و مراحل کلسیفیکاسیون وجود داشت ($P < 0.05$). میانگین سن تقویمی، هم بر اساس مراحل رویش و هم بر اساس مراحل کلسیفیکاسیون، تفاوتی بین سمت راست و چپ نشان نداد. مراحل تکامل مولرهای مندیبل و ماگزیلا (بر اساس دمیرجان) مشابه بود. حداقل سن مرحله H (بسته شدن اپکس ریشه) ۱۷ سال بود.

نتیجه‌گیری:

بین سن تقویمی با مراحل رشد و مراحل کلسیفیکاسیون مولر سوم رابطه وجود دارد.

کلیدواژه‌ها:

مولر سوم، سن تقویمی، مراحل کلسیفیکاسیون

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات تحقیق

۱	۱-۱ مقدمه؛ بیان مسئله و ضرورت اجرای پژوهش
۴	۱-۲ اهداف پژوهش
۴	۱-۲-۱ هدف کلی:
۴	۱-۲-۲ اهداف اختصاصی
۴	۱-۲-۳ هدف کاربردی
۴	۳-۱ سوالات و فرضیهای پژوهش
۵	۴-۱ تعریف واژه‌ها

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۷	۱-۲ سن دندانی
۸	۲-۱ تخمین سن دندانی بالغین
۸	۲-۲ بر اساس روند تشکیل مولر سوم
۱۲	۲-۲-۱ بر اساس اندازه‌گیری حجم اたاقک پالپ
۱۴	۲-۲-۲ مروری بر مقالات

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

۲۱	۳-۱ نوع مطالعه و روش پژوهش
۲۱	۳-۲ جامعه آماری پژوهش
۲۲	۳-۳ حجم نمونه و روش نمونه‌گیری
۲۲	۳-۴ روش انجام پژوهش
۲۴	۳-۵ ملاحظات اخلاقی
۲۴	۳-۶ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۲۶.....	۱-۴ نتایج
فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری	
۳۵	۱-۵ بحث
۳۹	۲-۵ نتیجه گیری
۳۹	۳-۵ پیشنهادات
۴۰	منابع

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
٩	شكل ٢-١- مراحل رویش دندان عقل
١٠	شكل ٢-٢- مراحل تکاملی دندان دروش دمیرجیان

فهرست جداول

عنوان	صفحة
جدول ۴-۱- فراوانی مرحله‌ی رشد دندان مولر سوم.....	۲۶
جدول ۴-۲- فراوانی مرحله‌ی کلسيفيکاسيون دندان مولر سوم رويش يافته.....	۲۸
جدول ۴-۳- ميانگين، انحراف معیار، كمترین و بيشترین مقادير سن افراد مورد آزمون.....	۳۰
جدول ۴-۴- فراوانی گروه‌های سنی در افراد مورد آزمون.....	۳۰
جدول ۴-۵- همبستگی بين سن با مرحله‌ی رشد دندان و مرحله‌ی کلسيفيکاسيون مولر سوم.....	۳۱
جدول ۴-۶- ميانگين سن بر اساس مراحل رشد ۴ نوع مولر سوم.....	۳۱
جدول ۴-۷- ميانگين سن بر اساس مراحل کلسيفيکاسيون ۴ نوع مولر سوم.....	۳۲
جدول ۴-۸- همبستگی بين سن و مرحله‌ی کلسيفيکاسيون دندان مولر سوم بر اساس جنسیت.....	۳۳

فهرست نمودار

صفحه	عنوان
۲۷	نمودار ۱-۴- فراوانی مرحله‌ی رشد دندان مولر سوم...
۲۹	نمودار ۲-۴- فراوانی مرحله‌ی رشد دندان مولر سوم...